

INFORMACIJA

o potrebi zaključivanja Sporazuma o saradnji između Državnog arhiva Crne Gore i Generalne direkcije Arhiva Republike Albanije

Prepoznajući potrebu za unaprijeđenjem saradnje u arhivskoj djelatnosti, Državni arhiv Crne Gore i Generalna Direkcija Arhiva Republike Albanije usaglasili su tekst Sporazuma o saradnji koji će definisati zajedničke aktivnosti za naredni period. Dokument je usaglašen na osnovu Sporazuma o kulturnoj saradnji između Ministarstva kulture, sporta i medija Crne Gore i Ministarstva turizma, kulture, mladih i sporta Republike Albanije potpisanog u novembru 2009. godine, kao i Programa saradnje u oblasti kulture između Ministarstva kulture i medija Crne Gore i Ministarstva kulture Republike Albanije za period 2023-2025 koji je potpisan u februaru 2023. godine.

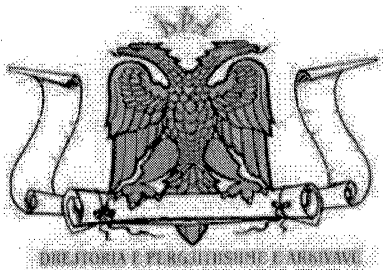
Sporazum o saradnji između Državnog arhiva Crne Gore i Generalne direkcije Arhiva Republike Albanije usaglašen je zvaničnim kanalima u direktnoj komunikaciji između dvije nadležne institucije.

Predmetni dokument predviđa razmjenu informacija o važećoj regulative na polju arhivske prakse, kao i stručnoj literaturi u oblasti arhivistike. Dodatno, dokumentom je usaglašena razmjena stručnjaka iz oblasti arhivske djelatnosti u cilju sprovođenja zajedničkih istraživanja i proučavanja arhivske građe, na osnovu uzajamnog sporazumijevanja o uslovima ovih razmjena. Sporazum o saradnji propisuje uslove obezbjeđivanja pristupa otkrivenoj arhivskoj građi otvorenoj za javnost, kao i javno dostupnim referentnim izdanjima iz arhivskih fondova dvije institucije koji su od značaja za istraživače.

Državni arhiv Crne Gore i Generalna direkcija Arhiva Republike Albanije su dogovorile da na bazi reciprociteta razmjenjuju kopije arhivske građe koja se čuva u državnim arhivima dvije države, te da pretražuju, bilježe i proučavaju dokumenta vezana za istoriju Crne Gore i Republike Albanije. Dodatno, na osnovu potpisanog dokumenta biće organizovane izložbe od tema od interesa za dvije institucije, kao i učešće na naučnim skupovima i stručnim konferencijama koje će rezultirati zajedničkim publikacijama.

Sporazum predviđa načine dogovaranja saradnje o konkretnim temama od interesa za uključene institucije, kao i modalitete za izmjene i dopune dokumenta.

Predviđeno je da sporazum stupi na snagu danom potpisivanja, te da bude zaključen na neograničeni period, a propisani su i uslovi za sporazumno raskidanje dokumenta o saradnji.

SPORAZUM O SARADNJI
između
Generalne Direkcije Arhiva Republike Albanije
i
Državnog arhiva Crne Gore

Generalna Direkcija Arhiva Republike Albanije i Državni arhiv Crne Gore, u daljem tekstu „Strane ugovornice“,

Djelujući u interesu daljeg razvoja stručno-naučnih i kulturnih odnosa,
Polazeći od zajedničke težnje za sveobuhvatnom saradnjom između arhivskih institucija
Strana,

Strane potpisnice su se sporazumjele kako slijedi:

Član 1

Strane ugovornice razvijaju saradnju na načelima jednakosti i uzajamnog interesa u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom, te zajedničkim načelima i standardima međunarodnog prava.

Član 2

Strane ugovornice promovišu razmjenu informacija o važećoj regulativi na polju arhivske prakse, kao i o metodološkim priručnicima, smjernicama, pravilima i drugoj posebnoj literaturi na temu arhivistike.

Član 3

Strane ugovornice su saglasne vezano za razmjenu stručnjaka u cilju sprovođenja zajedničkih istraživanja, proučavanja arhivske građe bez naknade.

Strane ugovornice se obavezuju da usaglase uslove i program takvih razmjena najkasnije šest mjeseci prije otpočinjanja istih.

Troškove putovanja i boravka učesnika pokriva Ugovorna strana koja iste upućuje, ukoliko se drugačije ne uredi posebnim sporazumima koji bi bili zaključeni na osnovu ovog Sporazuma između Strana ugovornica i između konkretnih državnih arhiva obje Strane ugovornice.

Član 4

Prema regulativi Strana ugovornica, Strane ugovornice obezbjeđuju arhivskim radnicima i istraživačima koji rade na osnovu ovog Sporazuma, slobodan pristup otkrivenoj arhivskoj građi otvorenoj za javnost, a takođe i svim javno dostupnim referentnim materijalima iz arhivskih fondova, bilo da su objavljeni ili ne, a koji su od značaja za temu njihovog istraživanja.

Član 5

Strane ugovornice, na bazi reciprociteta, razmjenjuju kopije otkrivene arhivske građe koja se čuva u državnim arhivima Strana ugovornica.

Strane ugovornice pretražuju, bilježe i proučavaju dokumenta vezana za istoriju Crne Gore u arhivima Republike Albanije i ona vezana za istoriju Albanije u arhivima Crne Gore, te razmjenjuju takve informacije.

Član 6

Strane ugovornice organizuju zajedničke izložbe na teme od interesa za obje Strane ugovornice, koordinišući u pisanoj formi konkretne uslove za svaki pojedinačni slučaj.

Strane ugovornice učestvuju na naučnim i stručnim konferencijama, pripremaju izdavanje zajedničkih zbirki dokumenata, referentnih publikacija.

Član 7

U cilju sprovođenja odredaba ovog sporazuma, Strane ugovornice mogu zaključivati posebne sporazume o konkretnim temama bilateralne saradnje u skladu sa regulativom država Strana ugovornica, kao i održavati direktne kontakte između državnih arhiva obje Strane ugovornice.

Član 8

Ovaj sporazum, međusobnim dogovorom između Strana ugovornica, može biti izmijenjen ili dopunjen. Takve izmjene i dopune vrše se pisanim putem i predstavljaju sastavni dio ovog sporazuma.

Razlike vezano za tumačenje ili primjenu odredaba Sporazuma rješavaće se konsultacijama između Strana ugovornica.

Član 9

Ovaj Sporazum stupa na snagu danom njegovog potpisivanja i imaće neograničeno trajanje. On se može raskinuti u bilo kom trenutku, dostavljanjem obavještenja u pisanoj formi putem diplomatakih kanala od bilo koje Strane ugovornice, a u tom slučaju raskid sporazuma stupa na snagu šest mjeseci od dana prijema samog obavještenja.

Raskid ovog Sporazuma neće uticati na realizaciju projekata započetih u okviru istog, osim ako Strane ugovornice nijesu drugačije dogovorile.

Potpisano na Cetinju, dana 5. decembra, 2024. godine, u dva istovjetna primjerka, svaki na crnogorskom, albanskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi primjerci jednako vjerodostojni, a u slučaju razlike u tumačenju ovog sporazuma, prednost ima verzija na engleskom.

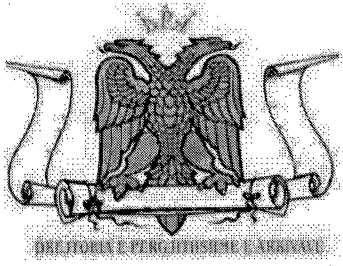
ZA

**Generalnu Direkciju Arhiva
Republike Albanije**

**Državni arhiv
Crne Gore**

prof. dr Ardit Bido,
generalni direktor

Danilo Mrvaljević,
direktor

MARRËVESHJE BASHKËPUNIMI
midis
Drejtorisë së Përgjithshme të Arkivave të Republikës së Shqipërisë
dhe
Arkivave Shtetërore të Malit të Zi

Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave e Republikës së Shqipërisë dhe Arkivat Shtetërore të Malit të Zi, në vijim të referuara si “Palët”,

Duke vepruar në interes të zhvillimit të mëtejshëm të marrëdhënieve profesionale shkencore dhe kulturore,

Nisur nga aspirata e përbashkët për bashkëpunim të gjithanshëm ndërmjet institucioneve arkivore të shteteve Palë,

Kanë rënë dakord si më poshtë:

Neni 1

Palët do të bashkëpunojnë mbi parimet e barazisë dhe interesit të ndërsjelltë në përputhje me legjislacionin e shteteve palë dhe me parimet dhe standartet e përbashkëta të së drejtës ndërkombëtare.

Neni 2

Palët do të nxisin shkëmbimin e informacionit në lidhje me legjislacionin në fuqi në fushën e çështjeve arkivore, si dhe manuale metodologjike, udhëzime, rregulla dhe literaturë tjetër të veçantë mbi temat arkivore.

Neni 3

Palët do të bien dakord për shkëmbimin e specialistëve me qëllim të kryerjes së kërkimit të përbashkët, studimit të materialeve arkivore pa pagesë.

Palët do të marrin përsipër të bien dakord për termat, kushtet dhe programin e këtyre shkëmbimeve jo më vonë se gjashtë muaj përpara fillimit të tyre.

Kostot e udhëtimit dhe qëndrimit të pjesëmarrësve do të mbulohen nga Pala dërguese, përveç rasteve kur parashikohet ndryshe nga marrëveshje të veçanta të lidhura sipas kësaj Marrëveshjeje ndërmjet Palëve dhe midis arkivave të veçanta shtetërore të të dyja Palëve.

Neni 4

Sipas legjislacionit të Shteteve Palë, Palët do t'u sigurojnë punonjësve dhe studiuesve arkivorë që punojnë sipas kësaj Marrëveshjeje, akses të lirë në të dhënat arkivore të zbuluara të hapura për publikun, si dhe në të gjitha materialet referuese të disponueshme publikisht nga arkivi. fondet, të publikuara ose jo, të rëndësishme për temën e kërkimit të tyre.

Neni 5

Palët do të shkëmbejnë kopje të të dhënave arkivore të zbuluara, të cilat mbahen në arkivat shtetërore të Palëve në bazë të reciprocitetit.

Palët do të kërkojnë, regjistrojnë dhe studiojnë dokumente që lidhen me të kaluarën historike të Malit të Zi në arkivat e Republikës së Shqipërisë dhe që lidhen me të kaluarën historike të Shqipërisë në arkivat e Malit të Zi dhe shkëmbejnë një informacion të tillë.

Neni 6

Palët do të organizojnë ekspozita të përbashkëta mbi tema me interes për të dyja Palët, duke koordinuar me shkrim kushtet specifike për çdo rast individual.

Palët do të marrin pjesë në konferenca shkencore dhe profesionale, do të përgatisin për botim koleksione të përbashkëta dokumentesh, botime referuese.

Neni 7

Për qëllimin e zbatimit të dispozitave të kësaj Marrëveshjeje, Palët mund të lidhin marrëveshje të veçanta për tema specifike të bashkëpunimit dypalësh në përputhje me legjislacionin e shteteve të palëve, si dhe të mbajnë kontakte të drejtpërdrejta ndërmjet arkivave shtetërore të të dyja palëve.

Neni 8

Kjo Marrëveshje, me marrëveshje të ndërsjellë ndërmjet Palëve, mund të ndryshohet. Këto ndryshime do të bëhen me shkrim dhe do të përbëjnë një pjesë integrale të kësaj Marrëveshjeje.

Mospërputhjet në lidhje me interpretimin ose zbatimin e dispozitave të kësaj Marrëveshjeje do të zgjidhen me konsultime ndërmjet Palëve

Neni 9

Kjo marrëveshje hyn në fuqi në ditën e nënshkrimit të saj dhe do të jetë me kohëzgjatje të pacaktuar. Marrëveshja mund të ndërpritet nga çdo Palë dhe në çdo moment me anë të një njoftimi me shkrim të dorëzuar nëpërmjet kanaleve diplomatike, në të cilin rast përfundimi do të hyjë në fuqi gjashtë muaj pas marrjes së njoftimit me shkrim.

Përfundimi i Marrëveshjes nuk do të ndikojë në zbatimin e projekteve të iniciuara në kuadër të Marrëveshjes, përveç nëse parashikohet ndryshe nga Palët.

Bërë në Cetinje, në dhjetor 5, 2024 në dy kopje origjinale, secila në gjuhën shqipe, malazeze dhe angleze, të gjitha tekstet janë njëloj autentike, në rast të mospërputhjes në interpretimin e kësaj Marrëveshjeje, do të mbizotërojë teksti në anglisht.

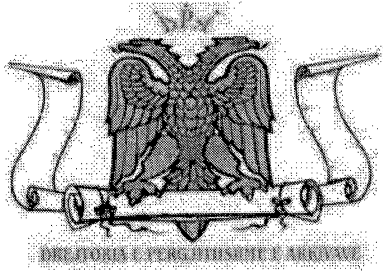
Për

**Drejtorinë e Përgjithshme të Arkivave
të Republikës së Shqipërisë**

Prof.Asoc.Dr. Ardit Bido

Arkivat Shtetërore të Malit të Zi

Danilo Mrvaljević

COOPERATION AGREEMENT
between
the General Directorate of Archives of the Republic of Albania
and
the State Archives of Montenegro

The General Directorate of Archives of the Republic of Albania and the State Archives of Montenegro, hereinafter referred to as the "Parties",

Acting in the interest of the further development of the professional scientific and cultural relations,

Proceeding from the joint aspiration to all-round cooperation between the archival institutions of the States of the Parties,

have agreed as follows:

Article 1

The Parties shall develop cooperation on the principles of equality and mutual interest in conformity with the legislation of the States of the Parties and the common principles and standards of international law.

Article 2

The Parties shall promote exchange of information about the legislation in power in the field of the archival matters as well as methodological manuals, guidelines, rules, and other special literature on archival topics.

Article 3

The Parties shall agree on the exchange of specialists for the purpose of conducting joint research, studying archival materials on a royalty-free basis.

The Parties shall undertake to agree terms, conditions and program of such exchanges no later than six months before their beginning.

The costs of travel and stay of participants will be covered by the sending Party unless otherwise provided by separate agreements concluded under this Agreement between the Parties and between specific state archives of both Parties.

Article 4

According to the legislation of the States of the Parties, the Parties shall provide, to the archival workers and researchers, working under this Agreement, free access to the revealed archival records open to the public, and also to all publicly available reference materials from archival funds, published or not, relevant to the topic of their research.

Article 5

The Parties shall exchange copies of revealed archival records which are kept in the state archives of the Parties on the basis of reciprocity.

The Parties shall search, record and study documents related to the historical past of Montenegro in the archives of the Republic of Albania and related to the historical past of Albania in the archives of Montenegro and exchange such information.

Article 6

The Parties shall organize joint exhibitions on topics of interest for both Parties, coordinating in written form the specific terms for each individual case.

The Parties shall take part in scientific and professional conferences, prepare for publication joint collections of documents, reference publications.

Article 7

For the purpose of implementation of the provisions of this Agreement the Parties may conclude separate agreements on specific topics of bilateral cooperation in accordance with the legislation of the States of the Parties as well as keep direct contacts between the state archives of both Parties.

Article 8

This Agreement, by mutual agreement between the Parties, may be amended. Such amendments shall be made in writing and shall constitute an integral part of this Agreement.

Discrepancies regarding the interpretation or application of the provisions of this Agreement shall be settled by consultations between the Parties

Article 9

This agreement shall enter into force on the day of its signature and it shall be of indefinite duration. The Agreement may be terminated by any Party and at any moment by means of a written notice submitted via diplomatic channels, in which case the termination shall become effective six months as of the receipt of the written notice.

The termination of the Agreement shall not affect the implementation of the projects initiated within the framework of the Agreement, unless stipulated otherwise by the Parties.

Done in Cetinje on December 5, 2024 in two original copies, each in the Albanian, Montenegrin and English languages, all texts being equally authentic, in case of divergence of interpretation of this Agreement, the English text shall prevail.

For

**The General Directorate of Archives
of the Republic of Albania**

Prof.Asoc.Dr. Ardit Bido

**The State Archives of
Monenegro**

Danilo Mrvaljević